

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА

НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

2014-2020 Г.

ЮНИ 2014 Г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор .№ 13-13-163 от 27.11.2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
I. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА СТРУКТУРАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПЛАНОВИЯ ДОКУМЕНТ	4
II. ВЪТРЕШНА И ВЪНШНА СЪГЛАСУВАНОСТ	5
2.1. Съответствие между анализа на социално-икономическото развитие и SWOT анализа	5
2.2. Съответствие между идентифицираните проблеми в ситуационния анализ и предвидените цели и мерки в стратегическата част на плановия документ.....	5
2.3. Външна съгласуваност с принципите и целите на европейската и националната регионални политики и с документите от по-високо ниво.....	7
III. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА	8
3.1. Оценка на социално-икономическите въздействия на плана	8
3.2. Оценка на финансовите въздействия на плана	10
IV. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПЛАНА	11
4.1. Основни цели на предварителната екологична оценка.....	11
4.2. Състояние на компонентите и факторите на околната среда и предложения за развитие и актуализация на дейностите свързани с опазване на околната среда.....	12
V. ОЦЕНКА ЗА РЕАЛИСТИЧНОСТ И ПРИЛОЖИМОСТ.....	24
5.1. Оценка на реалистичността на целите и индикаторите за измерване на резултатите.....	24
5.2. Оценка на реда и начина за наблюдение, оценка, прилагане принципа на партньорство и публичност.....	26
ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕПОРЪКИ.....	29

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Предварителната оценка е изготвена успоредно с подготовката на проекта на Общинския план за развитие (ОПР). Тя съдържа прогнозна оценка за въздействието на плана върху процесите на социално-икономическо развитие на община Дългопол, екологична оценка и оценки за вътрешна и външна съгласуваност, реалистичност, приложимост и изпълнимост на документа. Оценката на въздействието е инструмент за по-добро вземане на решения и за гарантиране качеството и устойчивостта на публичните политики. Тя е свързана с идентифицирането, предвиждането и оценката на възможните резултати, както положителни, така и отрицателни, от прилагането на политиките, нормативните актове и въобще една или друга инициатива на изпълнителната и местната власт. Насочена е към елиминиране или свеждане до минимум на негативните и оптимизиране на позитивните последици от тях.

Оценката на въздействието представлява неразделна част от цикъла на секторните политики, в частност от фазата на разработването на политики и стратегическо планиране. Една качествена оценка на въздействието е много важна за постигане на по-пълна осведоменост на лицата, вземащи решения, а и на широката общественост относно резултатите от прилагането на политики, нормативни, планови и стратегически документи.

Предварителната оценка на въздействието не трябва да се разбира като прекалено сложно начинание. Целта ѝ е да бъдат разгледани всички евентуални последици, произтичащи от прилагането на ОПР като стратегически документ, като по този начин се направят изводи относно ефективността на предлаганата намеса, мерки и дейности за постигането на поставените цели. Въздействията, обект на оценка обикновено се разделят на четири главни категории: икономически, финансови, социални и екологични.

Предмет на настоящата предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Дългопол за периода 2014-2020 г. ще бъдат и четирите вида въздействия.

Икономическите въздействия могат да бъдат върху макро или микроикономическата среда, особено по отношение на икономическия растеж и на конкурентноспособността, т.е. какви ще бъдат промените, свързани с прилагането на предвидените в ОПР икономически мерки и дейности, въздействието им върху потенциала за прилагане на нововъведения и технологично развитие, възможните промени в инвестиционния климат, в пазарните дялове и моделите за търговски обмен, както и въздействието им върху стандарта на живот.

Финансовото въздействие е насочено към определяне на разходите и приходите, свързани с настъпването на промяна в количеството и качеството на обществените услуги, предлагани на местно ниво. При оценката може да се направи сравнение на разходите и приходите, за да се установи например дали строежът на нова инфраструктура ще има позитивен или негативен финансов резултат. Финансовият анализ се занимава с приходи, разходи, промени в нивото на обслужване и допълнителни капиталови разходи. В случая се оценява и финансовия капацитет и възможност на Община Дългопол за изпълнение на ОПР.

Социалните въздействия могат да бъдат върху човешкия капитал, промени в равнището на заетостта и качеството на работните места, социалната изключеност и бедността, въздействие върху здравето, безопасността, правата на потребителите, сигурността, образованието, професионалното обучение, културата, спорта и т.н.

Екологичните въздействия са позитивни или негативни, свързани с настъпилите промени в околната среда, като например промяната в климата, въздуха, водите, замърсяване на почвата, промени в общественото здраве и т.н. Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с ОПР, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

I. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА СТРУКТУРАТА И СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПЛАНОВИЯ ДОКУМЕНТ

Планът за развитие на община Дългопол е разработен като средносрочен документ за периода 2014-2020 г., с помощта на който се определят целите и приоритетите за развитието на общината, както и ресурсите за неговата реализация. Основната цел е ОПР да бъде практическо средство и методическо ръководство за управление на общината с участието на всички заинтересовани страни в рамките на местното развитие - общинска администрация, неправителствени организации и частен бизнес.

Планът е разработен съгласно изискванията на Закона за регионално развитие (ЗРР), Правилника за неговото прилагане (ППЗРР) и Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020), Общински планове за развитие (2014-2020) одобрени със Заповед № РД-02-14-2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Водещ принцип при създаване и изпълнение на плана е изискването за приемственост и последователност във водените политики на местно ниво, решаването на главните проблеми и предизвикателства на общината чрез използване на всички възможности и налични ресурси.

В структурно отношение Общинският план за развитие на община Дългопол съдържа две основни части: Аналитична и Стратегическа.

Аналитичната обхваща задълбочен анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние на общината, на потенциала за нейното развитие, оценка на административния и финансов капацитет на Община Дългопол и анализ на силните, слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT-анализ).

В анализа на социално-икономическото развитие е извършено изследване на природогеографския и ресурсен потенциал, на тенденциите в икономическото развитие, социалния сектор, образованието, иновациите и технологиите, инфраструктурата, околната среда, селищното развитие и урбанистична структура и на културно-историческото наследство.

Стратегическата част включва: визия, стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки за развитие, финансови ресурси, индикатори, система за управление, наблюдение, оценка и контрол на изпълнението и информационно осигуряване.

Между визията, главната, стратегическата цели и приоритетите на плана има добре изразена връзка, така че постигането на целите от по-ниско йерархично ниво естествено ще доведат до реализация на дългосрочната стратегия на документа.

В ОПР са включени 4 основни приоритета (оси на развитие), 13 специфични цели и 41 мерки, както следва:

Приоритет 1: „Икономическо съживяване и развитие на района, повишаване на конкурентоспособността, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети селско стопанство, туризъм и лека промишленост”, в който са заложили 3 специфични цели и 10 мерки.

В Приоритет 2: „Преодоляване на демографската криза, подобряване качеството на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района” целите са 3, а мерките 8.

В Приоритет 3: „Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура,

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г. опазване на околната среда и природното богатство” общият брой на целите е 2, а на мерките 10

В Приоритет 4: „Подобряване на качеството и достъпа до обществени услуги - административни, образователни, здравни, социални и културни” специфичните цели са 5 и реализиращите ги мерки 14.

Заложените мерки и дейности към всички специфични цели по отделните приоритети са логически обвързани с идентифицираните в аналитичната част на плана проблеми и нужди на целевата територия. По този начин с реализацията на ОПР ще се постигне желаното положително въздействие в социално-икономическото развитие на общината и ще се подобри текущото ѝ състояние.

В общото приоритизиране на разработения ОПР на община Дългопол 2014-2020 г. не се наблюдават повторения на цели и мерки.

В плановия документ е включена индикативна финансова таблица за осигуряване на средствата за реализация по мерки и източници, както следва: Национално съфинансиране /държавен и общински бюджети/; Средства от Кохезионния фонд, Структурните фондове /ЕФРР, ЕСФ/, Европейския селскостопански фонд за развитие на селските региони и Частни инвестиции.

Предвидената система за наблюдение и оценка, заложените индикатори, както и методите за информационно осигуряване на плана отговарят на изискванията, заложен в Методическите указания на МРРБ за изготвянето на ОПР.

Прилагането на принципа на партньорство между Общинската администрация, бизнеса, неправителствените организации и други заинтересовани лица е реализирано при разработването на програмния документ, чрез проведени анкети и обществени обсъждания.

Изводът, който се налага е, че ОПР на община Дългопол за периода 2014-2020 г. е добре структуриран, съдържателен и отговаря на всички нормативни изисквания за разработването на този вид планови и стратегически документи.

II. ВЪТРЕШНА И ВЪНШНА СЪГЛАСУВАНОСТ

2.1. Съответствие между анализа на социално-икономическото развитие и SWOT анализа

Анализът на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите направен от екипа е изключително подробен и е представен по конкретни сектори. Анализът е изпълнен в съответствие със стандартната методология, според която силните и слабите страни са резултат от влиянието на вътрешни фактори, а възможностите и заплахите на външни фактори. Екипът е успял успешно да изведе силните и слабите страни, възможностите и заплахите въз основа на резултатите от анализа на социално-икономическата среда, който е пълен и задълбочен.

Дефинираните цели в стратегическата част на Плана за развитие на община Дългопол (2014-2020) са насочени към намаляване на слабите страни и преодоляване на заплахите. Те имат за цел развитие и оползотворяване на наличния потенциал.

Целите са определени в съответствие с “Методически указания за разработване на Общинските планове за развитие”, като е приложена комбинацията от метода на еквивалентността и метода на конверсията.

Целите и приоритетите са съгласувани от гледна точка на спецификата на района. Планирани са действия за развитие на потенциала и уникалните конкурентни предимства на общината за преодоляване на наличните дефицити в съответствие с извършения анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

2.2. Съответствие между идентифицираните проблеми в ситуационния анализ и предвидените цели и мерки в стратегическата част на плановия документ

Ситуационният анализ на общината е структуриран тематично в девет раздела.

Местоположението на общината е анализирано от гледна точка на възможностите и ограниченията за развитие. Посочени са географските характеристики, природни дадености и административните граници. Предимствата на общината произтичат от това, че Дългопол се намира в рамките на област Варна, което гарантира пазари за реализация на местната продукция от селското стопанство и хранително-вкусовата индустрия, развитие на търговия и туризъм. Дългопол попада в периферията на зона с развит туризъм – Черноморието, разполага с удобни транспортни връзки към Варна и Бургас и може да предложи разнообразяване на летния морски туръзъм със селски, риболовен, екологичен, ловен и културно-исторически.

Общината се отличава с плодородна земя и чиста, живописна природа, съчетание между полупланински и планински релеф по склоновете на Източна Стара планина.

Структурата на природния комплекс е разгледана достатъчно подробно в аналитичната част на ОПР. Описани са релефа, геоложката среда, почвите, климата и богатите водни ресурси. В анализа е намерила място оценката на компонентите на природната среда, биоразнообразието и техните най-важни характеристики. Сравнителните природо-географски предимства на община Дългопол и тяхното ефективно използване и усвояване са от важно значение за устойчивото и балансирано развитие на територията.

Динамиката и структурата на човешките ресурси са представени чрез анализа на основни демографски фактори като брой население, разредение и гъстота, полово-възрастова структура, образователно равнище, естествен прираст, механичен прираст, безработица и трудова заетост, благосъстояние и жилищна политика.

Направените изводи отразяват правилно демографската ситуация в общината и са свързани с продължаващите процеси на депопулация на общинската територия, влошена възрастова, образователна и професионална структура на населението и наличието на все още над средното за страната равнище на безработица. Тези изводи са от особена важност за демографската рамка на реализация на плана.

Отчетени са факторите, повлияващи икономиката, произтичащи от членството на България в ЕС и натиска на Вътрешния европейски пазар върху фирмите като са отчетени глобалните тенденции и заплахите на глобалния пазар. Икономиката на общината е показана в нейното развитие и структура. Направена е обща характеристика на общинската икономика и са изведени основните тенденции в развитието. Основните икономически сектори за община Дългопол са селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост и алтернативен туризъм, като водещо значение има селското стопанство.

Подробният икономически анализ по отделни сектори описва последователно структурата и тенденциите в развитието на промишлеността, селското и горското стопанство, туризма, търговията и услугите. Анализът на всеки отделен сектор започва с кратко резюме, в което се подчертава мястото на сектора в развитието на общината, посочени са характерните тенденции и проблеми.

Анализиран са също общинския бюджет и общинските активи, като е изведена връзка между бюджета, използването на активите и икономическите реалности в общината.

Извършен е анализ на състоянието на околната среда по компоненти. Приведени са подробни данни, подкрепящи направените изводи.

Изводите, направени на база анализа, подчертават отсъствието на вредни за околната среда процеси, липсата на сериозни промишлени източници на замърсяване на околната среда. Това, заедно с благоприятните климатични условия и водни ресурси, е фактор за

6

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор .№ 13-13-163 от 27.11.2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.
развитие на земеделие, растениевъдство и животновъдство, както и на интегриран културно-исторически, селски, еко туризъм, риболовен туризъм, лов и др.

В така представения ситуационен анализ са обхванати основните статистически данни, моментното състояние и главните тенденции в развитието на всеки един от анализирания сектори. Направени са важни изводи, които са отправни точки за извършването на SWOT анализа и формулирането на приоритетите за развитие. Планирани са действия за развитие на потенциала и конкурентните предимства на общината за преодоляване на посочените дефекти, въз основа на анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

2.3. Външна съгласуваност с принципите и целите на европейската и националната регионални политики и с документите от по-високо ниво

Оценката на съответствието установява наличие на логическа съгласуваност на предложените цели, приоритети и мерки/операции и висока степен на обвързаност с основните цели и приоритети на разработените стратегически документи, попадащи във времеви хоризонт на Плана за развитие като: Националната програма за развитие „България 2020”, Националната програма за реформи 2011-2015 г., Националната стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г., Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., Националната стратегия за околната среда (2005-2014 г.), Национална стратегия за управление на отпадъците, Регионалният план за развитие на Североизточния район за планиране за периода 2014-2020 г., Областната стратегия за развитие на област Варна (2014-2020 г.) и др.

Изпълнението на заложените в Приоритет 2: „Преодоляване на демографската криза, подобряване качеството на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района” и Приоритет 3: „Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатств” от ОПР мерки ще допринесат за изпълнението на националните цели и приоритети на Националната програма за реформи 2011-2015 г.

Общинският план за развитие интерпретира и отразява приоритетите на Националната стратегия за регионално развитие по отношение на ключовите области на регионалното и местното развитие, свързани с икономическо, социално и териториално сближаване и балансирано развитие. Реализацията на формулираните специфични цели и мерки от Плана за развитие ще спомогнат за реализиране на стратегическите цели на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. (НСРР), които са насочени към: повишаване на конкурентоспособността и заетостта; инфраструктурно развитие и достъпност, устойчивост и социалното включване.

Общинският план за развитие е съгласуван и съобразен с целите и приоритетите на: Националната програма за развитие „България 2020” и Регионалният план за развитие на Североизточния район за планиране за периода 2014-2020 г.

Съответствие е постигнато и с Областната стратегия за развитие на област Варна за периода 2014-2020 г. Реализирането на разработените в плана за развитие на община Дългопол главни стратегически ще доведат до:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт.
- Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на ранно напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.

7

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор № 13-13-163 от 27.11.2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

- Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура, достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

В ОПР ясно и конкретно са отразени пространствените перспективи на територията на общината на основата на икономическите и социалните фактори на развитието, като са отчетени възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии и се създадат предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на общинския център, който играе все по-важна роля за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на общината. Изпълнението на мерките и дейностите предвидени в Приоритет 3 и Приоритет 4 на ОПР ще допринесат за изпълнение на целите на Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.

Екипът изготвил Плана за развитие на община Дългопол е постигнал съгласуваност с принципите и целите на европейската регионална политика свързани с конвергенция, регионална конкурентоспособност и заетост и териториално сътрудничество. Целите са отразени в стратегическата част на плана за развитие, като са отчетени особеностите на района за планиране и основните направления на европейската регионална политика.

По този начин реализацията на ОПР на Дългопол за 2014-2020 г. и постигането на целите на плана директно ще допринесе за реализацията на областните, регионални, национални и европейски цели, дефинирани в плановите и стратегически документи от по-високо ниво.

III. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ОЦЕНКА

3.1. Оценка на социално-икономическите въздействия на плана

Съгласно действащата методология, Общинският план трябва да индикира до каква степен интервенциите през плановия период ще допринесат за подобряването на следните ключови параметри: произведена продукция; нетни приходи от продажби; заетост и безработица; средна работна заплата, доходи, разходи и потребление на населението; конкурентоспособност (разходи на труд за единица продукция); състояние на инфраструктурите и околната среда; качество и достъпност на публичните услуги и др.

Като цяло аналитичната част на плана дава относително пълна картина за текущото състояние на социално-икономическото развитие на общината към 2013 г. Обхватът на документа е балансиран, не са налични обемни анализи на отделни сектори, които да влошават качеството му в значителна степен. Изследването е балансирано и по отношение на обема и представената статистическа информация.

Общата оценка на плана за развитие на община Дългопол в частта анализ на социално-икономическото развитие е следната:

- изследвани са главните аспекти на местното развитие;
- открити са основните приоритети и проблеми, което е позволило обвързването и обобщаването им в анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите;
- отразени са специфични области като икономическо развитие, конкурентоспособност, развитие на човешките ресурси, заетост и безработица;
- не са налични противоречия между текстове в отделните раздели, отразени са

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

взаимовръзките между отделните сектори (например туризъм, култура и културно-историческо наследство, далекосъобщения – ИКТ и др.);

- представената статистическа информация е актуална, като са използвани данните на НСИ и ТСБ - Варна.

На база на извършения анализ на социално-икономическото състояние на целевата територия и предвид заложените в ОПР индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението може да се направят съответните изводи за въздействието на документа. Базовите и прогнозни стойности на ключовите индикатори позволяват да се сравнят и преценят очакваните социални и икономически ефекти и въздействия от реализацията на плана.

Ако Планът бъде изпълнен и заложените в него мерки и конкретни проекти станат реалност, по безспорен начин може да се твърди, че както социалните, така също икономическите и екологичните показатели на община Дългопол до края на плановия период (2020 г.) ще регистрират значителен ръст, доближаващи я до стандартите за устойчиво развиваща се територия, в която на населението е осигурен по-висок жизнен стандарт и доходи, по-добри обществени услуги, по-уютна жизнена и околна среда.

Конкретните очаквани положителни въздействия върху социално-икономическото развитие на общината са следните:

- Преодоляване на демографската криза, увеличаване на раждаемостта и привличане на нови жители на територията, което ще доведе до повишаване на: броя на населението с 2%, броя на учениците в училище с 1% и на децата в детските градини с 4% до 2020 г.
- Намаляване на безработицата с около 10-12%, повишаване коефициента на заетост с около 3% и коефициента на икономическа активност също с 4%.
- Увеличаване на нетните приходи от продажба на предприятията.
- Увеличаване на декарите обработваеми земеделски земи с около 10%.

Заложените мерки, дейности и проекти в плана и индикаторите предполагат следните по-общи социално-икономически въздействия:

- Балансираност и всеобхватност на функции в общината и в административния ѝ център, които увеличават икономическия, административния и обслужващия им потенциал;
- Икономическо съживяване и растеж, чрез рационално използване на всички разполагаеми в общината ресурси за селскостопанско производство, лека и хранително-вкусова промишленост, логистика, туризъм и съпътстващи дейности и услуги;
- Увеличаване дела на обработваемата земеделска земя и залесените горски площи;
- Повишаване на енергийната ефективност и увеличаване дела на ВЕИ в крайното потребление;
- Увеличаване дела на населението с подобро водоснабдяване, третиране на отпадъчните води и осигурен широколентов достъп до интернет;
- Ремонтирани пътища, улици, площади и обновен общински сграден фонд;
- Подобрени административни, образователни, здравни и социални услуги;
- Развитие на културата и спорта и др. положителни въздействия.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

При определяне на приоритетите за развитие на община Дългопол успешно е постигната връзка с набелязаните стратегически цели, като всеки един от тях допринася за постигането им и ще окаже определено положително социално-икономическо въздействие върху целевата територия и нейното население. Идентифицираните основни проблеми, потенциал и предимства в развитието на община Дългопол са позволили да се определят приоритети, които да доведат до едно балансирано и устойчиво развитие с оптимален ефект през следващите седем години.

Като цяло формулираните приоритети, стратегически цели, мерки и заложените интервенции, както и финансовата им обвързаност чрез индикативната финансова таблица позволяват да се направи извода, че успешното изпълнение на плана ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрение на качеството на живот в община Дългопол в края на плановия период. Набелязаните приоритети и мерки, с които трябва да се постигне визията и главната цел в стратегическата част са уместни от гледна точка на стимулирането на икономическия и социален живот в района.

Анализът на социално-икономическото въздействие на Плана, показва, че той може да даде значителен тласък на икономиката на Дългопол през периода 2014-2020 г. и да доведе до решаване на демографските и социални проблеми в общината.

Очакванията са, чрез реализацията на заложените мерки и дейности в дългосрочен период да се разшири обхвата на местната икономика и усвои потенциала ѝ за създаване на работни места, генериране на доходи и повишаване на жизнения стандарт, което да доведе до повишаване и развитие на човешките ресурси.

В ОПР на община Дългопол за 2014-2020 г. са отразени конкретни количествени очаквания по отношение на индикаторите за мониторинг и това дава възможност да се прецени очакваното социално-икономическо въздействие на Плана и да се установи точно дали то ще оправдае изразходването на планираните финансови ресурси.

3.2. Оценка на финансовите въздействия на плана

Предвидените финансови средства за реализация на ОПР са съобразени със социално-икономическото и инфраструктурно развитие на община, което през новия програмен период ще се осъществява под комбинираното влияние на две групи фактори - стимулиращи и задържащи развитието ѝ. От друга страна разпределението между необходимите финансови средства по отделните приоритети е премерено чрез значимостта и капиталоемкостта на отделните дейности. Направени са допускания за развитие на местните икономики и процеса на финансова децентрализация, които ще се отразят в нарастване на средствата, осигурявани от Общините за финансиране на регионалното и местно развитие.

Финансовите ресурси за изпълнение на ОПР са обобщени в индикативната финансова таблица и детайлно описани в Програмата за реализация на плана, която е дадена като отделно приложение. В нея финансовите ресурси са детайлизирани в достатъчна степен по мерки, проекти и дейности, по години и срокове за реализация и прогнозни източници за финансиране.

В стратегическата част на плана са изброени основните източници на финансови средства, които условно могат да се обособят в следните групи – Общинско финансиране, Външно публично финансиране и Частно финансиране.

В Програмата за реализация на ОПР на община Дългопол за периода 2014-2020 г. са заложили 173 проекта на обща стойност 679 948 000 лева.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

От Индикативната финансова таблица към Плана се вижда, че 92% от предвидените средства са с източник – Фондове на ЕС, около 2,5% са частни инвестиции и 2% са предвидените целеви средства от държавата.

Собственото финансово участие на община Дългопол е 2,70% или 18 340 650 лева.

Планът предвижда най-големи инвестиции за реализиране на Приоритет 3 „Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство”. За осъществяване на дейностите в него са заложили 442 778 000 лева, като основната част от тях - 945% ще бъдат с източник фондове на ЕС, 3% от общинския бюджет и 2% частни инвестиции.

На следващо място по обем на предвидените средства и инвестиции е Приоритет 1 „Икономическо съживяване и развитие на района, повишаване на конкурентоспособността, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети селско стопанство, туризъм и лека промишленост”, за който са планирани 156 350 000 лева, като около 68% от ресурса е за изпълнение на дейностите от Специфична цел 1.2 „Развитие на селското и горското стопанство”. За развитие на насърчаване на предприемачеството, инвестициите и иновациите са предвидени около 24% от средствата в Приоритет 1.

От представената индикативна финансова таблица е видно, че за реализацията на проектите свързани с изпълнението на Приоритет 2 „Преодоляване на демографската криза, подобряване качеството на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района” са заложили 1 640 000 лева. Това е приоритетът с най-малък обем финансови средства.

За изпълнение на дейностите на специфична цел 2.2 „Повишаване качеството на човешките ресурси и постигане на съответствие с изискванията на пазара на труда” е заложило 100% финансиране от Централния бюджет, а за специфична цел 2.3 „Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение” в индикативната финансова таблица е предвидено финансирането на мерките да бъде 90% от фондовете на ЕС, 5% частни инвестиции и 5% от общинския бюджет.

В плана е предвидено, че за реализацията на Приоритет 4 „Подобряване на качеството и достъпа до обществени услуги - административни, образователни, здравни, социални и културни” са необходими 79 180 000 лева., като близо 96% от тях се очаква да бъдат от външно публично финансиране (Централен бюджет, фондове на ЕС и др. източници).

От разпределението на публичните разходи в бюджета на Община Дългопол по функции е видно, че тя няма финансов капацитет за самостоятелно финансиране на проектите и дейностите в Общинския план за развитие.

В бюджета няма възможност за заделяне на много средства за разработване, управление, изпълнение и съ-финансиране на проекти и дейности от ОПР. Трудностите пред общината в голяма степен са при осигуряването на собственото финансиране. Един европейски проект изисква доста голям собствен ресурс да бъде реализиран преди средствата по него да бъдат възстановени.

В тази връзка община Дългопол трябва да има готовност за структуриране на едно сложно финансиране, което да обезпечи реализирането на икономически рентабилни проекти. Важно е, че в плана се акцентира върху реализиране на проекти чрез публично-частни партньорства (ПЧП), което е модерен и алтернативен начин за финансиране. Неговите форми, структуриране и механизми вече са нормативно уредени със Закона за публично-частното партньорство в сила от 01.01.2013 г.

От гледна точка на ресурсите ОПР е много голяма финансова програма, годишните разходи по която в отношение към БВП са доста високи. Планът предвижда големи инвестиции в инфраструктурата и по-малки по размер разходи за развитие на човешките ресурси, увеличаване на заетостта и инвестиции в производствения сектор.

11

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор № 13-13-163 от 27.11.2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

За изпълнението на Общинския план за развитие за 2014-2020 г. следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програма за морско дело и рибарство, Програми на българските министерства, Общностни и международни фондове и програми и други. Като алтернативи за съ-финансиране на проекти могат да се ползват кредити от фонд „ФЛАГ”, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет.

Допълнителен механизъм за финансиране се осигурява чрез предлаганите мерки и средства от централния бюджет за реализация на дейности в „районите за целенасочена подкрепа” (общини с влошено социално-икономическо състояние), съгласно действащото национално законодателство за регионалното развитие (ЗРР).

IV. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПЛАНА

4.1. Основни цели на предварителната екологична оценка.

Настоящата екологична оценка е изготвена на основание на ЗООС, Наредбата за условията, реда и методите за извършване на екологична оценка и Закона за регионалното развитие.

Оценката на въздействието е инструмент за по-добро вземане на решения и за гарантиране качеството и устойчивостта на публичните политики. Тя е свързана с идентифицирането, предвиждането и оценката на възможните резултати, както положителни, така и отрицателни, от прилагането на политиките, нормативните актове и въобще една или друга инициатива на изпълнителната власт. Насочена е към елиминиране или свеждане до минимум на негативните и оптимизиране на позитивните последици от тях върху околната среда.

Предварителна екологична оценка на плана за развитие на община Дългопол за 2014-2020 г. цели да отчете екологичните проблеми в района на най-ранния етап от вземане на решения и направи този процес по прозрачен посредством консултации и участие.

Основните екологични цели в оценката се отнасят до:

- Опазване на водите от замърсяване и постигане на добро качество на повърхностните и подземните води.
- Постигане на изискванията за безопасно качество на питейните води, намаляване и свеждане до минимум риска за здравето на населението, чрез гарантирани микробиологични, химически показатели и органолептични качества на питейната вода.
- Да се сведе до минимум замърсяването на почвите и да се реализира процеса на възстановяване на вече увредените почви.
- Да се намали и сведе до минимум здравният риск от почвеното замърсяване.
- Разработване и прилагане на регионални политики за постепенно разширяване обхвата на териториите с добро състояние на околната среда.
- Разработване и приложение на ефективни системи за управление на дейностите по отпадъците с цел намаляване до минимум вредното им въздействие върху здравето и околната среда.
- Усъвършенстване на системата за контрол и санкциониране на физическите и юридическите лица системно замърсяващи околната среда.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

- Повишаване екологичната култура на населението с цел осъзнаване на неблагоприятното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда от нерегламентираното изхвърляне и обезвреждане на отпадъците.
- По-тясно интегриране на политиката по околна среда в политиките на развитие на стопанските отрасли.

4.2. Състояние на компонентите и факторите на околната среда и предложения за развитие и актуализация на дейностите свързани с опазване на околната среда

В общинския план за развитие разделът “Околна среда” включва раздели “Състояние на води, въздух, почви, шум и радиация” и раздел „Дейности по управление на отпадъците”. Мерките, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици за околната среда са включени в Приоритет 3 „Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство” от Плана за развитие на община Дългопол.

Състоянието на околната среда и устойчивото използване на природните ресурси са в основата на бъдещото развитие на община Дългопол. Това предопределя и основните екологични приоритети заложи в ОПР, които се свеждат до решаването на основни цели и задачи за постигане на качество на живот на населението в съответствие с европейските здравни, екологични и технически норми и екологичен комфорт.

Заложените дългосрочни стратегически задачи за период 2014-2020 год. включват подобряване на качеството на здравословната и жизнена среда и съхранение на природното наследство въз основа на принципите за устойчиво развитие; съхраняване и опазване на екологичния баланс; опазване чистотата и качеството на атмосферния въздух, водите, почвите, защитените територии и биоразнообразието; функциониране на надеждна система за мониторинг и управление на ОС и други актуални проблеми. Включват се редица мерки, свързани с подобряване качеството на питейните води; изграждане на инфраструктура за събиране, пречистване и заустване на отпадъчните води; подобряване на системата за управление на отпадъците В SWOT анализа на ситуацията в община Дългопол са обобщени силните и слаби страни, в това число и тези, свързани със състоянието на компонентите и факторите на околната среда.

Община Дългопол се характеризира като екологично чист район със съхранена природа и околна среда.

По отношение на компонент “**въздух**” липсват големи източници на замърсяване. Съгласно чл.30, ал.1, т.4 от Наредба №7/99г. (ДВ, бр.45 от 1999 г.), Общината е класифицирана като район, в който нивата на замърсителите не превишават долните оценъчни прагове.

Екологичният статус на качеството на атмосферния въздух се определя въз основа на основните контролирани показатели, регламентирани в Закона за чистотата на атмосферния въздух. Под “Качество на атмосферния въздух” се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход. Анализът на състоянието на атмосферния въздух се осъществява с цел определяне на настоящото ниво на замърсяване, идентифициране на причините, предизвикващи това замърсяване.

Въздухът, като компонент на околната среда, влияе върху състоянието на другите фактори на средата. Замърсяването на въздуха се отразява и върху тяхното замърсяване.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух са автомобилният транспорт, изгарянето на твърди горива (дърва и въглища) в битовия сектор, дейности с неорганизирано изпускане на вредни вещества от кариери за добив на инертни материали, трошачно-сортировъчни инсталации, строителни и ремонтни площадки, неблагоустроените територии в населените места. Източникът на емисиите на азотен диоксид в атмосферния въздух са основно транспортът и битовото отопление, в съчетание с формирането на различни метеорологични условия на средата (скорост и посока на вятъра, температура на въздуха и атмосферно налягане, температурна инверсия). Особено силно влияние оказват инверсионните процеси, които определят различно поведение и миграция на замърсителите във въздуха и създават условия за кумулиране на замърсителите в приземния въздушен слой. Автотранспортът представлява непрекъснато действащ източник, основно на ФПЧ. Неговата интензивност е пропорционална на автомобилния трафик и следва неговите изменения – сезонни и денонощни. Влиянието на автотранспорта върху КАВ има първостепенно значение, тъй като той е най – динамично развиващия се източник на емисии в атмосферния въздух.

На територията на община Дългопол липсват големи източници на замърсяване на атмосферния въздух. Основен замърсител на приземния въздух на територията на общината са битовите отоплителни тела, като все още населението се отоплява в зимния сезон приоритетно с дърва и въглища и по-ограничено с електрическа енергия.

Замърсяването на въздуха с емисии от вредни вещества е в рамките на нормалното и под средното за областта и страната, с изключение на емисиите на въглероден диоксид през отоплителния сезон, които вероятно се дължат на използването на дърва за отопление в битовия сектор. Завишени норми на замърсяване на въздуха с общ прах се наблюдават най-вече през летните месеци. На територията на Община Дългопол няма постоянно действащи стационарни пунктове за контрол на атмосферния въздух.

Обекти в община Дългопол, попадащи в обхвата на Наредба № 16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини са:

- „Акера” ЕООД, гр. Дългопол – бензиностанция, гр. Дългопол;
- „Руни ойл” ООД, с. Тополи - бензиностанция, с. Лопушна;
- „Руни ойл” ООД, с. Тополи - бензиностанция, с. Партизани;
- „Пламяк” ЕООД, гр. Бургас – бензиностанция, с. Цонево.

На територията на общината няма сериозни екологични замърсители. Със локално значение, най-вече като неорганизирани източници на прахово замърсяване са цеховете за дървопреработка.

Качеството на атмосферния въздух в община Дългопол не създава риск за здравето на хората от общината, но трябва да се отбележи, че след изпълнение на заложените в плана цели ще се елиминират и съществуващите минимални източници на замърсяване.

Друг основен компонент на околната среда са водите, в това число повърхностните, подземните и отпадъчните (битови, производствени и др.).

Територията на общината е богата на водни ресурси, което позволява развитие на поливно земеделие и трайни насаждения. На територията на Дългопол има два големи язовира - Цонево и Елешница. Язовир Цонево е седмият по големина в страната с дължина 28 километра и с пълен обем 330 милиона куб. метра.

Водоснабдителната система в Община Дългопол осигурява като цяло нуждите на населените места. На територията на общината са изградени 2 смесително-пречиствателни

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

станции за питейна вода. Водопотреблението за битови и стопански нужди на жител от населението средно за денонощие е от 51 до 217 литра, като в него се включват количествата за питейно-битови нужди, обществено обслужване, промишленост и селско стопанство. Доставената вода средно на жител е 87 л/ден, което е най-ниското количество в сравнение с останалите общини в областта.

Основен водоизточник за водоснабдяване с питейна вода на населените места от общината е язовир "Камчия".

Канализационна мрежа е изградена само в три селища от общината – гр. Дългопол, частично в селата Медовец и Цонево. Общата ѝ дължина за гр. Дългопол е 33,1 км. Изградена, но невъведена в експлоатация за селата Цонево и Медовец е канализация с обща дължина 5,700 км.

В общината няма локални пречиствателни станции. С изключение на гр. Дългопол, където е изградена единствената действаща в общината ПСОВ, в останалите населени места се ползват септични ями, от които водата след утаяване се отвежда в дерета, попивни ями или директно включване в близък приемник. Предстои доизграждане на пречиствателната станция в село Цонево.

На територията община Дългопол има два изкуствено създадени водоема – язовир Цонево с обща площ 17 300 дка и язовир Елешница – 1 800 дка. От края на 2005 г. язовир Цонево е определен за питеен. Язовир Елешница е създаден като източник на вода за напояване на земеделските земи от района.

Качествата на питейните води е задоволително, обаче хлорирането на водите не е на необходимото ниво и се прави епизодично. На територията на общината функционира само една пречиствателна станция за отпадни води в гр. Дългопол. В останалите населени места заустването на каналите и деретата става директно в открити водоеми, най-вече в реките Голяма Камчия и Луда Камчия. Град Дългопол и селата Цонево и Медовец са най-големите източници на отпадни води - промишлени и битови. Повечето от битово-фекалните води се отливат в септични ями. Съоръжения за отточна канализацията имат около 60 % от териториите на населените места. Канализацията на селата не е изградена. Особено лошо е състоянието на поречията на реките и деретата, преминаващи през населените места. В повечето случаи те се използват за сметища.

Съществен е проблемът с честите наводнения на река Камчия, предизвикани от пролетното снеготопене и от неритмичното изпускане на язовир Тича. Високите подпочвени води и липсата на изградени дренажни и отводнителни съоръжения често застрашават обществени и частни сгради.

Амортизираната водопроводна система се отразява върху качествата на питейната вода и води до големи водозагуби.

Секторната инфраструктура е стара, липсват мащабни инвестиции за рехабилитация и модернизация на съоръженията, което води до значително разхищение на водните ресурси при преноса им до крайните потребители. Загубите на вода в общината са между 40% и 50% от подадената вода. Този показател е по-нисък от средния за страната - 57%, но е необходимо да се предприемат инвестиционни мерки за снижаването му. Ефектите от изпълнението на мерките по програмата за подобряване качеството на водоснабдителните услуги и реструктуриране на дружествата в цялата страна все още не са дали осезаем ефект.

За решаване на проблемите с амортизираната водоснабдителна инфраструктура и липсата на канализация в ОПР на Дългопол за 2014-2020 г. са заложили проекти за подмяна на водопроводната мрежа във всички села, като се предвиждат интервенции за пълен воден цикъл – подмяна на водопроводна и изграждане на канализационна мрежа с ПСОВ.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

Изпълнението на поставените в ОПР цели ще доведат до въздействия върху отделните компоненти на околната среда. Въздействията са положителни и отрицателни, като включват вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, последици. Отрицателни ще са предимно очакваните въздействия по време на строителния процес, с който е свързано прилагането на част от мерките.

При реализацията на ПСОВ - крайният ефект е положителен, но по време на реализацията са възможни отрицателни въздействия, които са с еднократни и временни (по време на строителството) Тези мерки ще имат кумулативно въздействие - колкото по-дълго се прилагат, толкова екологичното и химическо състояние на водите ще се подобрява във времето. Целите за повърхностните води и целите за подземните води ще имат значително и то предимно положително въздействие върху компонентите на околната среда.

В Таблица 1 са обобщени предложенията за развитие и актуализация на дейностите свързани с количеството и качеството на водите.

Таблица 1: Развитие и актуализация на дейностите свързани с количеството и качеството на водите

Вид дейности	Екологично въздействие	Степен на въздействие
1. Изграждане на нова и реконструкция на съществуваща водоснабдителна инфраструктура	Пряко	++
2. Разработка на технологии за икономично водопотребление, обратното им използване, водоспестяващи технологии	Пряко	++
3. Съгласно Директиви на ЕС за градските ОВ до 2014 г. селища с население над 2000 екв.жители да се изградят канализационни системи	Пряко	+
4. Внедряване и използване на децентрализирани и нискотехнологични системи за пречистване на отпадъчни води	Пряко	+

В раздела “Почви” са разгледани основните проблеми и източници на замърсяване на почвите:

- Образуването на нерегламентирани сметища в община Дългопол;
- Недостатъчен контрол на състоянието на почвите, предвид използването от земеделските стопани на торове за подхранване на почвата и препарати за борба с плевелите.

Почвите на територията на общината са черноземни и сиви горски, като преобладават тези с висока категория. На места заблатяването и осоляването водят до загуба на плодородни почви. На територията на общината са решени проблемите със залежали пестициди с финансовата подкрепа на Министерството на околната среда и водите. Усвоената обработваема земя е подходяща за различни култури, в зависимост от почвено-климатичните условия и наличието на равнинни предпланински и полупланински терени. Половината от територията на община Дългопол е заета от горски масиви, стопанисвани от Държавно лесничество – с. Цонево.

Общото състояние на почвите в общината е добро. Основната задача е да се съхрани почвеното плодородие и да се запазят земите от замърсяване с пестициди, торове и други замърсители.

В Община Дългопол няма изграден пункт към Единната национална автоматизирана система за мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали. Това не е и необходимо, тъй като по принцип концентрацията им е под пределно-допустимите норми, поради липсата на източници, емитиращи тези вещества. Локални замърсявания на почвите с нефтопродукти ежегодно се констатират в границите на преминаващия през територията на общината петролопровод. Вероятно има и замърсявания на районите 16

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор № 13-13-163 от 27.11.2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.
около главния път Провадия - Айтос с характерните за транспорта вредни вещества, но проучвания до момента не са правени и не са предприемани мерки.

На територията на общината има централизиран склад в с. Партизани и 13 бр. ББ кубове в гр. Дългопол, в които се съхраняват негодни за употреба и залежали пестициди. Извършва се ежегоден контрол относно спазването на законодателството по отношение на безопасното съхраняване на негодните за употреба пестициди и предотвратяване на замърсяването на околната среда с тях.

В Таблица 2 са обобщени предложенията за развитие и актуализация на дейности, свързани с възстановяване и подобряване качеството на земите и почвите.

Таблица 2

Вид дейности	Екологично въздействие	Степен на въздействие
1. Решаване въпросите свързани със замърсяването на земеделските земи	Пряко	+
2. Опазване на почвите от негодни средства за растителна защита: пестициди; хербициди; фунгициди и др.	Пряко	+
3. Възстановяване на нарушените функции на увредените почви	Пряко	+
4. Трайно решаване на проблемът със залежалите продукти за РЗ	Пряко	++

Във връзка с гореизложеното в ОПР на община Дългопол трябва да се предвидят мерки за:

- Въвеждане на дейности, свързани с ограничаване използването на пестициди и торове в земеделието
- Разработване на проекти за събиране, съхранение и обезвреждане на пестициди, хербициди, фунгициди и други препарати от такъв тип;
- Възстановяване функциите на ерозирани почви.

В раздел 1.8.2. “Отпадъци” на ОПР е отразено състоянието и са коментирани дейностите свързани с управление на отпадъците съгласно Закона за управление на отпадъците.

Образуването на отпадъци съпътства всички дейности в бита, промишлеността, търговската дейност, услугите. Задълженията на причинителите на отпадъци са регламентирани със Закона за управление на отпадъците и издадените подзаконови актове.

Кметът на общината осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица притежаващи разрешение или регистрационен документ за извършване на дейности с отпадъци (чл. 19, ал. 2 от ЗУО).

В основата на националната и регионалната политика за управление на отпадъците стои въвеждането на регионална система за управление на отпадъците, която би трябвало да осигури съоръжения за депониране на неопасните и опасни отпадъци, компостиране на биоразградимите отпадъци, кондициониране на разделно събраните отпадъци, рециклиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, съхранение на опасни отпадъци от домакинствата, както и съоръжение за хомогенизирани отпадъци.

Първоначално избраната площадка в землището на гр. Провадия, представена в Министерството на околната среда и водите, с Решение по оценка на въздействието върху околната среда №13-8/2010год. на Министъра на околната среда и водите на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.
инвестиционното предложение за изграждане на „Регионално депо за опасни и неопасни отпадъци за регион Провадия” не е одобрена.

В началото на 2011 година, за изграждане на регионално депо за Регион Провадия е предложена площадката в с.Войводино, община Вълчи дол, както и изграждане на претоварна площадка в Долен Чифлик.

Споменатото по-горе, към 2011 година, обезвреждането на отпадъците генерирани на територията на община Дългопол, е трябвало да се осъществява на регионално депо чрез депониране. Тъй като регионалното депо не е изградено, депонирането на отпадъците през изминалата 2012 година продължава да се извършва на общинско депо в гр. Провадия.

За изпълнение на дейностите по управление на отпадъците е сключен договор с „Технокар” ЕООД за събиране и извозване на отпадъците генерирани на територията на община Дългопол до общинското депо в гр. Провадия.

На територията на цялата община е въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване, а за осъществяването им се използват 4203 бр. фамилни кофи-0,14 м³, 341бр. фамилни кофи - 0,24 м³ и 359 бр. контейнери тип „Бобър”-1,1м³. Честотата на извозване на отпадъците е различна за различните населени места, в зависимост от тяхното население и е както следва:

➤ За град Дългопол

Контейнери тип “Бобър”1100л – 4 /четири/ пъти месечно

Кофи -240л – 3/три/ пъти месечно

Кофи – 140л - 3/три/ пъти месечно

➤ За селата: Цонево, Медовец, Аспарухово и Дебелец

Контейнери тип “Бобър”1100л – 3/три/ пъти месечно

Кофи -240л – 3/три/ пъти месечно

Кофи – 140л - 3/три/ пъти месечно

➤ За селата: Боряна, Сава, Рояк, Камен дял, Красимир, Комунари, Партизани, Арковна, Лопушна, Поляците, Величково и Сладка вода

Контейнери тип “Бобър”1100л – 2/два/ пъти месечно

Кофи -240л – /два/ пъти месечно

Кофи – 140л - /два/ пъти месечно

Общото количество на генерираните от община Дългопол и извозени отпадъци през 2012 година от „Технокар” ЕООД до общинското депо в гр. Провадия е 7670.40 м³.

За разделно събиране на отпадъците в община Дългопол са разположени общо 27 контейнери тип „Бобър” и 18 броя контейнери тип „Иглу”, по населени места на територията на община Дългопол.

По данни на дружеството, извършващо дейностите по разделно събиране на отпадъците на територията на община Дългопол количествата събрани опаковки от контейнерите разположени на територията на община Дългопол за 2012 г. са:

➤ Общо количество отпадъци извозени до сепарираща инсталация - 26,989 т.;

➤ Смесен отпадък извозван до депо - 21,196 т.;

➤ Количество рециклируеми отпадъци от опаковки - 5,793 т.;

➤ Количеството отпадъци негодни за рециклиране за месеци септември октомври и ноември са 6,602 т.

През 2012 г. общината е участвала в инициативата „Да почистим България за един ден” в гр.Дългопол и всички населени места на територията на общината, са почистени 100 декара и са събрани 1500 кг. отпадъци. Количеството отпадъци са извозени до депото в гр. Провадия.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

Общинският план за развитие на Дългопол 2014-2020 г. предвижда проекти за изграждане на площадки за сепариране, за преработка и компостиране на биологични отпадъци и площадка за депониране на строителни и едрогабаритни отпадъци.

Изискванията към пусканото на пазара електрическо и електронно оборудване (ЕЕО) и задълженията за събирането, транспортирането, временното съхраняване, предварителното третиране, повторното използване, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) са нормативно регламентирани с Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (Наредбата) (обн. ДВ бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., ДВ бр.53 от 2008 г.). Кмета на общината следва да има склучен договор с организация и кампанийно да се извършва събиране на този вид оборудване.

Дейностите по депониране на строителни отпадъци са регламентирани със Закона за управление на отпадъците (ЗУО), Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (бр. 83 от 24.09.2004 г.). Кметът на общината отговаря за избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на строителни отпадъци, определя маршрута за транспортиране на строителните отпадъци, образувани на територията на общината и инсталацията или съоръжението за третирането им, контролира дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на битови и строителни отпадъци.

Третирането на отпадъците от строителство и разрушаване на сгради е проблем за който все още в страната няма напълно утвърдена практика за събиране, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане, както и изградена техническа инфраструктура. Затрудненията идват от, това че в страната има ограничен брой съоръжения за предварително третиране в това число сортиране и раздробяване на отпадъците от строителство и разрушаване, с цел последващо оползотворяване на отделните фракции. Към момента отпадъците от строителство и разрушаване обикновено се използват за запълване на изкопи на различни строителни и други площадки, за възстановяване на релефа, за насипи, при ремонтно-възстановителни работи на пътища и други обекти.

В съответствие с Националния стратегически план, общините следва да предвидят конкретни мерки за третиране на биоразградимите отпадъци с оглед намаляване количествата за депониране. Управлението на биоразградимите отпадъци включва събиране (разделно или със смесените битови отпадъци), анаеробно разлагане и компостиране, изгаряне и депониране. Екологичните и икономически ползи от различните методи на обработване зависят съществено от местните условия, като гъстота на населението, инфраструктура и климат, както и от наличието на пазари за свързаните с този процес продукти (енергия и компост). Изискванията към съоръженията и инсталациите за биологично третиране на биоразградимите отпадъци са регламентирани в Глава трета, раздел I от Наредба 8 от 24 август 2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Изискванията към площадките, на които могат да се разполагат съоръжения за биологично третиране на биоразградими отпадъци са посочени в Наредба 7 от 24 август 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

В Таблица 3 са посочени предложения за развитие и актуализация на дейността, свързана с управление на отпадъците.

Таблица 3

Вид дейност	Екологично въздействие	Степен на въздействие
1. Разработване на технологии за минимизиране на отпадъците и ресурсно спестяващи такива	Пряко	++
2. Технологии за третиране на строителните отпадъци	Пряко	++
3. Разработка и внедряване на безотпадни и малко отпадъчни технологии и внедряване на ноу-хау в тази област	Пряко	++
4. Разработка на програми и мерки за насърчаване, развитие и финансово подпомагане на дейности, свързани с управлението на отпадъците в различните по вид бизнес(частен; публично-частен; предприятия с европейско и друго международно участие)	Пряко	++
5. Привеждане в съответствие на сметосъбиращата и сметоизвозваща техника със средно инженерно - техническо ниво изискуемо в ЕС	Пряко	++
6. Ангажиране на обществеността с екопроблемите. Информирание и привличане на обществеността, НПО, научни среди и др. за решаване проблемите на ООС	Пряко	++
7. Организирането на разделно събиране на растителните отпадъци и биологичното им третиране при източника или на площадки за компостиране	Пряко	++

С посочените предложения за развитие на дейностите в областта на управление на отпадъците ще се постигне:

- екологосъобразно събиране, сортиране, транспортиране и предаване за рециклиране на отпадъците на територията на общината;
- недопускане на непосредствен риск за здравето на хората, възникващ от генерираните отпадъци от опаковки;
- ограничаване и намаляване на въздействието върху околната среда, причинено от образуваните отпадъци от опаковки;
- изпълнение на изискванията, определени в действащото национално и общинско законодателство в сферата на управление на отпадъците от опаковки и принос към постигане на целите за рециклиране и оползотворяване заложиени в ЗУО.
- събиране на данни за количествата генерирани отпадъци от опаковки;
- активно участие на населението при прилагането на системите за разделно събиране на отпадъци.

Друг съществен елемент и фактор в обезпечаването на жизнен и екологичен комфорт на околната среда, човека и биосферата като цяло представляват физичните замърсявания - *шум, вибрации, вредни лъчения, акустика и др.*

Шум

Измервания за нивото на шума не са извършвани. Община Дългопол не е обременена с голямо шумово натоварване. Промислените предприятия на града са изнесени в южната част и производството им е такова, че не създават шумова среда.

Източник на шумово натоварване е ж.п. линията Провадия - Айтос, която не преминава през ЦГЧ. Шумово натоварване се наблюдава в с. Комунари, където главният път преминава през централната част на селото.

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

Радиация

Слънчевата радиация е природен източник на радиация, към която човек се е приспособил и не е прието да се счита като опасна за неговото здраве.

Сумарната слънчева радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. От значение на прихода и разхода на слънчевата радиация е и прозрачността на атмосферата. Продължителността на слънчевото греене има сериозно отношение към компонентите на околната среда. Броят на часовете слънчево греене зависи от дължината на деня, респективно от географската ширина на мястото, облачността и закритостта на хоризонта.

Познаването на светлинния режим е тясно свързано с хигиената на труда, експлоатацията на различни технически съоръжения и др.

Конкретни данни за слънчевата радиация за община Дългопол липсва.

В Таблица 4 са обобщени предложения за развитие и актуализация на дейности, свързани с физичните замърсявания (шум, вибрации, вредни лъчения, акустика).

Таблица 4

Вид дейност	Екологично въздействие	Степен на въздействие
1.Предвиждане на устройствени решения в т.ч околоръстни пътища за намаляване на шумовото въздействие от автомобилния транспорт	Пряко	++
2.Изграждане и функциониране на система за намаляване или пряко отстраняване на отрицателното въздействие на физическите фактори	Пряко	++

Въз основа на гореизложеното е целесъобразно освен посочените в плана визия за развитие, стратегически цели и приоритети да се отрази още:

- инициране и организиране на междудържавно сътрудничество по екологични проблеми и програми,;
- разработване на мероприятия за повишаване екологичното образование, култура и съзнание на гражданите, по-лесен достъп до информацията относно състоянието на околната среда и активно участие на обществеността и бизнеса в процесите по опазване на околната среда;
- запознаване на представители на регионалните и местни власти с ключовите аспекти на европейското законодателство по околна среда;
- технологично обновяване и привличане на инвестиции /наши и чужди/ в опазването, възстановяването и възпроизводството на околната среда. Разработка и реализиране на проекти и ноу-хау на наши и чужди програми, финансирани от ЕС и български екофондове;
- изграждане и функциониране на ефективна система за интегрирано управление на отпадъците в съответствие с новия закон /ТБО, производствени, строителни и опасни/, която да включва целия арсенал от дейности - събиране, временно съхранение, рециклиране, оползотворяване /компостиране/, обезвреждане и трайно депониране, в т.ч. мониторинг;
- разработване на програми и регионални мерки за насърчаване, развитие и финансово подпомагане на дейности, свързани с интегрираното управление на отпадъците.

Събирането, рециклирането, оползотворяването и обезвреждането, и трайното депониране на различни видове отпадъци са изключително голяма област за реализиране на различни по вид бизнес дейности на смесено общинско-частно ниво, на частен бизнес и особено на джойнвенчър с водещи европейски и международни институции в областта на третирането на отпадъците;

- изграждане и функциониране на програма за екологосъобразно животновъдство;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

– регионът е туристически ориентиран, следователно трябва да се обърне по-съществено внимание на развитието на интегриран туризъм, базиран на природно-ландшафтните и културни дадености и ресурси.

Важно е при разработването и изпълнението на ОПР на община Дългопол, да се предвидят дейности, които да касаят междуобщинско екологично сътрудничество и опазването на околната среда.

Плана за развитие на община Дългопол дава възможност за устойчиво решаване на екологичните проблеми на територията на общината и запазване доброто състояние на околната среда. Поставен е акцент върху използването в максимална степен на наличните и потенциални благоприятни възможности, оползотворяването на природните ресурси чрез неутрализиране на заплахите, които средата поставя. Екологичната оценка на предложения план, извършена на експертно ниво, допълва и доразвива разработката както с нови аспекти по отношения на екологичния статус, така и по отношение на целите, задачите и приоритетите. Разработването на плана е съобразено със съществуващите дадености и спецификата му от една страна и от друга - с вграждането му в междурегионалното и национално развитие и сътрудничество.

V. ОЦЕНКА ЗА РЕАЛИСТИЧНОСТ И ПРИЛОЖИМОСТ

5.1. Оценка на реалистичността на целите и индикаторите за измерване на резултатите

Постигането на главната стратегическа цел на ОПР на община Дългопол е обвързано с постигането на три основни стратегически цели, които са формулирани от екипа, както следва:

ЦЕЛ 1: Развитие на местната икономика, чрез ефективно използване на ресурсите и привличане на инвестиции в селското стопанство, туризма и съпътстващи дейности и услуги за намаляване на безработицата и повишаване на доходите.

ЦЕЛ 2: Запазване и развитие на човешките ресурси, чрез подобряване качеството и стандарта на живот, ограничаване на демографската криза, насърчаване на образованието и социалното включване.

Цел 3: Балансирано териториално развитие и свързаност, чрез комплексно подобряване състоянието на техническата инфраструктура и жизнената среда, съхраняване и опазване на природното богатство и културно-историческо наследство.

Комплексът от приоритети, мерки и дейности за реализацията на стратегическите цели е насочен в следните основни области на въздействие:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж – привличане на инвестиции, по-висока заетост, доходи и жизнен стандарт.
- Съхраняване на демографския потенциал и развитие на човешките ресурси със специална грижа към младите хора – ограничаване дела на ранно напусналите училище, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.
- Подобряване на средата на обитаване – по-добра вътрешна свързаност между населените места в общината, подобрена инфраструктура, достъпни услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

22

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор № 13-13-163 от 27.11.2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

На тази база са изведени четири приоритета за действия, насочени към постигането на специфични цели в различни сфери на развитието на общината.

Приоритет 1: Икономическо съживяване и развитие на района, повишаване на конкурентоспособността, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети селско стопанство, туризъм и лека промишленост.

Приоритет 2: Преодоляване на демографската криза, подобряване качеството на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района.

Приоритет 3: Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство.

Приоритет 4: Подобряване на качеството и достъпа до обществени услуги - административни, образователни, здравни, социални и културни.

Заложените приоритети отразяват изчерпателно специфичните конкурентни предимства на общината за планиране на нейното развитие за периода 2014-2020 г и водят до постигане на стратегическите цели, главната цел и реализиране на дългосрочната визия за развитие на общината.

Като цяло заложените цели в ОПР на Дългопол са реалистични и изпълними, насочени към решаване проблемите на целевата територия и нейното население, съобразно наличните ресурси, потенциал и възможности за привличане на инвестиции.

За измерване на степента на изпълнение и постигане целите на плана е изградена добре структурирана система от индикатори.

Те са разделени на **обща и специфични индикатори**.

Общите индикатори отчитат приноса на Общинския план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г. за постигане целите на Стратегия „Европа 2020” и Националната програма за реформи. Те включват и индикатори в областта на регионалната политика за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014 - 2020 г.

Специфичните индикатори от своя страна са два вида - за въздействие (отчитат изпълнението на стратегическите цели) и за резултат (отчитат изпълнението на приоритетите).

Индикаторите, включени в ОПР на община Дългопол са:

- **Конкретни** – ясни са за разбиране и лесни за събиране и обобщаване на информацията;
- **Измерими** - за тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде агрегирана достатъчно информация и количествени данни;
- **Достъпни** - има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена;
- **Адекватни** - обосновани и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- **Обвързани са с времето** - на базата на периодична информация, позволяваща сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на наблюдение на напредъка и постигането на целите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

Индикаторите за наблюдение и оценка са агрегирана информация от данните за реализация на конкретни проекти по ОПР.

Наличието на добре подбрани индикатори позволява да се изгради ефективна система за наблюдение на изпълнението на плана. Те са конкретни, ясно формулирани, добре подбрани, лесно измерими. Заложените базови и целеви стойности за всеки индикатор са адекватни на ситуацията и възможностите за развитие на общината, което от своя страна е гаранция за реалистичност и приложимост на плана.

5.2. Оценка на реда и начина за наблюдение, оценка, прилагане принципа на партньорство и публичност.

Механизмите за оценка и наблюдение на изпълнението на ОПР се позовават на действащите нормативни документи, указания и добри практики от предишния програмен период 2007-2013 г.

Предмет на наблюдение на ОПР е изпълнението на целите и приоритетите, заложи в плана, както и действията на местната власт и администрация, организациите, бизнес структурите, физическите и юридическите лица, свързани с изпълнението на документа. Орган на наблюдение на ОПР е Общинския съвет. В документа са дефинирани и ролята и отговорностите на Кмета на общината като основен орган на управление на ОПР, изготвянето и внасянето в Общинския съвет на ежегодни програми за работата по реализация на ОПР, както и годишни отчети за хода на изпълнението.

Системата за наблюдение на ОПР включва следните основни компоненти:

- Системата от индикатори за наблюдение – дефинирани по-горе и отчитащи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие;
- Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията - наблюдението на изпълнението на ОПР се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, Агенция за чуждестранни инвестиции, Агенция за енергийна ефективност, Агенцията по заетостта, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. При извършването на специфични тематични наблюдения и оценки ще се включат и резултати от анкетни проучвания за мнението и настроеността на населението, живеещо в общините на района.
- Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ОПР се осигурява от бюджета на Община Дългопол.
- Местните власти участват в реализацията на мерките и постигане на целите на общински планове за развитие и програмите за реализация на общинските планове за развитие. Местните власти осигуряват собствени финансови ресурси и мобилизират такива на социалните партньори на местно ниво за реализация на проекти и дейности в техните планови документи.
- Неправителствените организации, социално-икономическите партньори и частния сектор активно участват в процеса на разработване на ОПР и наблюдение изпълнението на плана; подкрепят и участват в разработването на проекти за изпълнението на плана. Тази група от участници ще бъде пряко включена и в реализацията на проекти и дейности, основно насочени към подобряване на средата за живот и развитие.

24

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор № 13-13-163 от 27.11.2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

За изпълнението на ОПР се извършват междинна и последваща оценка. Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата политика. Тя осигурява на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага и съответните управленски власти да преценят въздействието от изпълнението на регионалния план, да го подобрят като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране. Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности, тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на плана и да насърчи повишаването на отговорността на властите пред широката общественост.

Резултатите от наблюдението на ОПР се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за: общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво; постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение; действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие; заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ОПР осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка.

Положителен момент при формулиране на механизмите за изпълнение на Общинския план за развитие е препоръчителното създаване на специална експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР.

Неотменен документ, свързан с изпълнението на Общинския план за развитие е Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г. Програмата за реализация се разработва на основата на ресурсно осигурените мерки и включва конкретни проекти и дейности, прогнозните им стойности, източници на финансиране, срокове и отговорни институции. В специален раздел на Програмата са включени проектите и дейностите, които Община Дългопол ще изпълнява в условия на публично-частни партньорства и за които ще се търсят инвеститори. Тук би могло да се добави и засилването на мотивацията на местната власт и местните общности към реализация на част от мерките и проектите със собствени средства и по пътя на публично-частните партньорства. Общината трябва да е отворена към бизнеса и да реализира съвместни проекти с него, чрез привличане на частни капитали за оползотворяване на общински имоти, терени, сгради или отдаване на публични услуги.

Мониторингът е систематично събиране, анализ и използване на информация, необходима за управлението и вземането на решения в процеса на работа по изпълнение на Общинския план за развитие. По този начин може да се сравни реалният напредък по изпълнението на плана с предварително планираните дейности. Основна предпоставка за осъществяване на ефективен мониторинг и оценка са заложените в ОПР индикатори за наблюдение. В ОПР на Дългопол има добре изградена система от такива индикатори.

Предложената в плана система за мониторинг, контрол и оценка е съобразена с местните специфики, информационната осигуреност и капацитета за реализация. По този начин тя позволява да бъдат проследени не само използването на финансовия ресурс, но и активно да се отчитат настъпващите промени в социално-икономическото и екологично състоянието на средата в резултат на предприетите интервенции.

Механизмът за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност може да се разгледа в следните аспекти:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

➤ В процеса на изготвянето на ОПР:

ОПР е разработен чрез прилагане на принципа на партньорство, който включва и информиране на всички заинтересовани страни. Дадена е възможност за изразяване на мнения и представяне на предложения чрез формални и неформални работни срещи с потесен кръг участници, осъществяване на широко консултиране чрез организиране на обществено обсъждане, в т.ч. и чрез интернет, участие във формални структури за планиране и мониторинг със състав, основан на принципа на партньорството – местна власт, социални и икономически партньори, гражданско общество и др. Обменът на мнения и информация е осъществен и чрез провеждане на анкети, попълване на въпросници и справки.

Проведени са консултации и предварителна съгласуваност с ангажиране и активно участие на представители на заинтересованите страни.

➤ По време на изпълнението на ОПР:

В процеса на изпълнение на ОПР основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка след края на периода на действие на плана. Те ще бъдат изготвени и обсъдени при спазване и изпълнение на основните форми на взаимодействие за осъществяване на партньорства и осигуряване на публичност: информиране, консултиране и съгласуваност, и с активно участие на всички заинтересовани страни. Ще се публикуват на страницата на Община Дългопол в интернет.

В рамките на всеки проект, предвиден за изпълнение до 2020 г. ще бъдат предвидени мерки и адекватни действия за информиране и публичност, в т.ч. периодични информационни кампании сред целевите групи.

Поддържането на изградените вече ефективни партньорства ще даде възможност в процеса на изпълнение да се реализира по-голяма икономическа целесъобразност и да се укрепят потенциалите за разкриване на нови пътища към привличането на инвестиции и допълнителни финансови средства.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на Общинския план за развитие. Чрез тях той се обогатява както с друга гледна точка, освен тази на местната власт, така и с инструментите на гражданското общество, които се основават на прякото участие на гражданите и техните организации в управлението и процеса на взимане на решения.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на разработване, актуализиране, съгласуване и изпълнение на Общинския план за развитие се осъществява от Кмета на община Дългопол и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие следва да се осигурява участието на граждани, физически и юридически лица като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Предизвикателството, което е на дневен ред пред общинската администрация и екипа за управление е да бъдат осъществени необходимите стъпки за непрекъснатото информиране и въвличане на социално-икономическите партньори и заинтересованите страни в ефективното изпълнение, наблюдението и оценката на актуализирания ОПР.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на Общинския план за развитие и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти и действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Предварителна оценка на Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕПОРЪКИ

Общото заключение от Предварителната оценка на ОПР на община Дългопол за 2014-2020 г. е, че документът е разработен в съответствие с нормативната база и по-конкретно Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методически указания за разработване на Общински планове за развитие на МРРБ.

Документът отговаря на националната политика в областта на регионалното развитие и съответства на Европейската регионална политика. Осигурено е съответствие между планираните цели, приоритети и мерки и целите и принципите на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), Националните документи за регионално развитие, Регионалният план за развитие на СИР и Областната стратегия за развитие на област Варна за 2014-2020 г. Общите цели на Плана са насочени към постигане на висок и устойчив икономически растеж, висок жизнен стандарт, устойчиво и балансирано развитие при съхраняване на природната и развитие на селищната среда. Като цяло целите на Плана са оправдани предвид сегашните условия, връзката между избраните приоритети и цели в преобладаващата си част са кохерентни и добре развити.

Естествено има компоненти от плана, които могат да се подобрят и усъвършенстват.

На първо място трябва да се вземе предвид факта, че ОПР се изготвя в етап, в който все още няма одобрени Оперативни програми и Програма за развитие на селските райони за новия програмен период 2014-2020 г. На тази основа разработката включва мерки и дейности, заложи в проектите на основните финансиращи програми, които биха могли да се променят в последствие. Това налага преглед, оценка и при необходимост актуализация на ОПР веднага след одобрение на всички финансиращи програми за новия програмен период.

От гледна точка на ресурсите ОПР е ресурсоемък, което поставя под съмнение реализацията на всички мерки и дейности, но като цяло е реалистичен и изпълним. Бюджетните ресурси на Община Дългопол са ограничени и е необходимо ежегодно да се прави преглед на проектите и дейностите, включени в Програмата за реализация на плана и да се преценява тяхната приоритетност и възможности за реализация.

Индикаторите като цяло са адекватни и измерими, но броят им – 44 е твърде голям. Това от една страна дава възможност за по-всеобхватна и задълбочена оценка на изпълнението, но от друга забавя процеса на мониторинг и оценка, поради бавния процес по събиране на данните.

За подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа имаме следните препоръки:

1. ОПР да се съгласува с българските Оперативни програми и ПРСР за новия програмен период 2014-2020 г. след тяхното окончателно одобрение и при необходимост да се актуализира;

2. Да се създаде специална мониторингова експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР с участието на всички заинтересовани страни;

3. Всяка година да се прави отчет за изпълнението на Плана пред Общински съвет – Дългопол и да се приема едногодишна програма за изпълнение на приоритетни проекти и дейности, съгласувана със седемгодишната Програма за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г., текущите нужди на целевата територия и финансовите възможности и капацитет на Община Дългопол;

4. По преценка на Община Дългопол да се изведат няколко ключови индикатора от списъка с 44 броя, по които да се следи ежегодно напредъка в изпълнението на ОПР;

5. Бизнеса и НПО също да отчетат пред Община Дългопол своите проекти, инвестиционни дейности и намерения, за да бъдат отразявани в отчетите и прогните за изпълнение на ОПР.

27

Този документ е създаден в рамките на проект „Усъвършенстване на процеса на разработване и прилагане на политики в община Дългопол чрез ефективна координация и партньорство”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, Договор № 13-13-163 от 27.11.2013 г.